



МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Олеся Гончара

НАКАЗ

„05„ 07 2022 р.

№ 218

Про затвердження Положення
про психологічну службу
Дніпровського
національного університету
імені Олеся Гончара

Відповідно до статей 21, 22 Закону України «Про освіту» (1060-12), наказів Міністерства освіти та науки України від 22.05.2018 № 509 «Про затвердження Положення про психологічну службу системи освіти України», № 1248 від 30.12.09 «Про покращення педагогічного і психологічного супроводу навчально-виховного процесу у вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації», відповідно до рішення вченої ради Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара «Про реорганізацію соціально-психологічної служби факультету психології та спеціальної освіти від 31.03.2022 (протокол №9), Наказу Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара від 29.04.2022 № 128 та з метою підвищення ефективності функціонування психологічної служби Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Положення про психологічну службу Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.
2. Призначити керівником психологічної служби ДНУ імені Олеся Гончара Лазаренко Вікторію Іванівну, доцента кафедри соціальної психології та психології управління.
3. Наказ ДНУ імені Олеся Гончара від 28.12. 2017 р. № 367 про затвердження «Положення про психологічну службу Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара», вважати таким, що втратив чинність.
4. Контроль за виконанням наказу залишаю за собою.

РЕКТОР

Сергій ОКОВИТИЙ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ ректора

Дніпровського національного
університету імені Олеся Гончара

«05» 04 2022 р. № 218

ПОЛОЖЕННЯ
про психологічну службу
Дніпровського національного університету
імені Олеся Гончара

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Психологічна служба Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара (далі – психологічна служба) – це самостійний структурний підрозділ (сукупність відповідних посад та кабінетів (центрів, секторів, лабораторій)) університету, діяльність якої забезпечують фахівці у сфері практичної (прикладної) психології та здійснюють соціально-психологічний супровід освітнього процесу. Вона є органічною складовою психологічної служби системи освіти України.

1.2 Діяльність психологічної служби здійснюють практичні психологи, які мають відповідну вищу фахову освіту (спеціаліст, магістр) і, відповідно до чинного законодавства України, користуються усіма правами і гарантіями, передбаченими для них.

1.3 Основною метою діяльності психологічної служби є сприяння створенню умов для соціального та інтелектуального розвитку здобувачів освіти, охорони психічного здоров'я, надання психологічної та соціально-педагогічної підтримки всім учасникам освітнього процесу відповідно до цілей та завдань системи освіти; здійснення соціально-психологічного моніторингу з метою своєчасного надання психологічної допомоги соціально незахищеним категоріям та здобувачам освіти з особливими освітніми потребами.

1.4 Психологічна служба тісно співпрацює з органами управління освітою, органами охорони здоров'я, соціальної політики, молоді та спорту, внутрішніх справ, іншими органами виконавчої влади, а також комунальними закладами соціального захисту дітей, підтримки сімей, дітей та молоді, фахівцями із соціальної роботи об'єднаних територіальних громад, громадськими організаціями тощо.

1.5 Психологічна служба в своїй діяльності керується Конституцією України, законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову та науково-технічну діяльність», «Про запобігання та протидію домашньому насильству», «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», «Про соціальну

роботу з сім'ями, дітьми та молоддю», «Про охорону дитинства», «Про соціальні послуги», чинним законодавством України, «Положенням про психологічну службу системи освіти України» (Наказ МОН України № 509 від 22.05.2018), «Етичним кодексом психолога», Статутом ДНУ та цим Положенням.

1.6 Це Положення визначає основні завдання, зміст діяльності, структуру, принципи управління і фінансування психологічної служби.

2 ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ

2.1 Основними завданнями діяльності психологічної служби є:

- підвищення психологічної культури всіх учасників освітнього процесу, гуманізація стосунків у студентських і викладацьких колективах;
- збереження та зміцнення психічного та соціального здоров'я, сприяння особистісному, інтелектуальному, фізичному і соціальному розвитку здобувачів освіти шляхом доповнення сучасних методів навчання та виховання ефективними психолого-педагогічними технологіями;
- сприяння забезпеченню психологічної безпеки, надання психологічної і соціально-педагогічної допомоги всім учасникам освітнього процесу;
- сприяння створенню належних психологічних умов для повноцінного особистісного розвитку здобувачів освіти, формування у них мотивації до навчання, самореалізації творчих здібностей, самовиховання і саморозвитку;
- психологічне забезпечення профілактики соціальних відхилень серед здобувачів освіти, конфліктів та особистісних проблем, оволодіння навичками поведінкової саморегуляції.

2.2 Основними видами діяльності психологічної служби є:

- діагностика – психологічне вивчення індивідуальних особливостей студентів, науково-педагогічних працівників і співробітників, груп і колективів; визначення причин, що ускладнюють особистісний розвиток здобувачів освіти, їх навчання та взаємини в групі; моніторинг соціально-психологічних процесів в ДНУ;
- профілактика – своєчасне попередження відхилень у психічному і особистісному розвитку, міжособистісних стосунках, запобігання конфліктним ситуаціям у освітньо-виховному процесі, попередження різних форм залежної поведінки, суїцидів, расової і соціальної нетерпимості, аморального способу життя; сприяння формуванню соціально сприятливої життєвої перспективи;
- корекція – здійснення соціально-психологічних заходів з метою усунення відхилень у психічному і особистісному розвитку й поведінці здобувачів освіти, схильності до узалежнень (тютюнопаління, вживання алкогольних напоїв) та правопорушень, подолання різних форм девіантної поведінки;
- навчальна діяльність – активне співробітництво з учасниками освітнього процесу, спрямоване на удосконалення, розвиток, формування особистості здобувачів освіти;

- консультування – багатофункціональний вид індивідуальної та групової роботи, спрямований на вирішення запитів, з якими звертаються учасники освітнього процесу;

- психологічна просвіта – підвищення психологічної культури усіх учасників освітньо-виховного процесу в ДНУ – здобувачів освіти, науково-педагогічних працівників, інших співробітників;

- зв'язки з громадськістю – діяльність, спрямована на досягнення взаєморозуміння, співпрацю між окремими особами, колективами, соціальними групами, організаціями, державними органами управління.

2.3 Психологічна служба функціонує на трьох рівнях:

- науковому – здійснюється вивчення закономірностей психічного розвитку і формування особистості студента з метою розробки адекватного набору методів та методик професійного застосування психологічних знань;

- методичному – здійснюється соціально-психологічне забезпечення освітньо-виховного процесу шляхом розробки сучасних методик і технологій роботи практичних психологів, включаючи розробку методичного забезпечення професійної підготовки здобувачів освіти, перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців;

- практичному (прикладному) – забезпечується безпосередня робота практичних психологів університету за переліченими вище основними видами діяльності.

2.4 Діяльність психологічної служби включає такі основні напрями:

- консультативно-методична допомога усім учасникам освітнього процесу з питань навчання, виховання культурної, соціально зрілої особистості здобувачів освіти, оптимізації стосунків викладачів та здобувачів освіти; психологічна допомога молодим студентським сім'ям; консультування з проблем подолання індивідуальних життєвих ускладнень;

- надання професійної допомоги керівництву ДНУ та органам державного управління освітою у плануванні та оцінці ефективності освітньої діяльності;

- здійснення психологічної експертизи психолого-педагогічних інновацій;

- участь у профорієнтаційних заходах для учнів і абітурієнтів з метою надання їм допомоги у свідомому виборі професії та побудові життєвої стратегії;

- психологічне забезпечення освітньо-виховного процесу, а саме, пошук і виявлення обдарованих здобувачів освіти, визначення причин неуспішності та незадовільної поведінки; психологічний супровід та підтримка здобувачів освіти, які потребують особливої уваги викладачів, у тому числі, здобувачів освіти з особливими освітніми потребами, допомога у їх адаптації до навчання в університеті;

- здійснення діагностичної, корекційної і профілактичної роботи як з окремими особами – здобувачами освіти, науково-педагогічними працівниками, співробітниками, так і з групами та колективами;

- сприяння формуванню готовності у випускників ДНУ до самостійної професійної діяльності;

- превентивна робота стосовно орієнтації здобувачів освіти на здоровий спосіб життя, захист власного психічного і фізичного здоров'я, попередження наркоманії, алкоголізму, СНІДу, злочинності, расової нетерпимості тощо;
- просвітницька робота з підвищення психологічної культури у освітньому закладі, сім'ї, соціумі.

3 СТРУКТУРА ТА УПРАВЛІННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЮ СЛУЖБОЮ

3.1 Структура та штатний розпис психологічної служби визначаються керівництвом ДНУ та фінансуються за рахунок коштів ДНУ.

3.2 Психологічна служба створюється або ліквідується за наказом ректора ДНУ згідно чинного законодавства.

3.3 Психологічна служба підпорядковується ректору ДНУ з усіх питань діяльності.

3.4 Контроль за діяльністю та виконанням трудової дисципліни працівниками психологічної служби здійснює декан факультету психології та спеціальної освіти.

3.5 Керівництво науковою, організаційною та практичною роботою психологічної служби здійснює керівник, який визначається наказом ректора ДНУ з числа науково-педагогічних працівників, які мають повну вищу фахову освіту зі спеціальності «Психологія» або «Практична психологія» та діє на підставі цього Положення. Керівник психологічної служби відповідає за зміст, якість та результати її діяльності перед адміністрацією ДНУ, щорічно подає ректору (вченій раді) ДНУ звіт про проведену роботу та проект плану роботи на наступний період.

3.6 Склад працівників психологічної служби визначається ректором згідно штатного розпису ДНУ.

3.7 Працівники психологічної служби приймаються на посади та звільняються з посад наказом ректора за погодженням з керівником служби, деканом факультету психології та спеціальної освіти.

3.8 Структурно психологічна служба може складатися з відділів, лабораторій, секторів і творчих груп. До її складу можуть входити методичний кабінет, консультативні кабінети, тренінгова зала, кабінет саморегуляції психічних станів.

3.9 При психологічній службі (або на її базі) можуть створюватись: групи швидкого реагування, які надають невідкладну психологічну допомогу, консультативні і тренінг-групи, учнівські та студентські гуртки, творчі групи, групи волонтерів, «телефон довіри» та ін.

3.10 Атестація практичних психологів психологічної служби здійснюється відповідно до чинного законодавства.

4 ЗМІСТ ДІЯЛЬНОСТІ ПСИХОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ

4.1 Планування діяльності психологічної служби здійснюється щорічно на основі пропозицій ректорату і Ради Студентів з урахуванням пріоритетів діяльності та розвитку ДНУ та Міністерства освіти і науки України.

4.2 Психологічна служба:

- надає методичну, інформаційну та практичну підтримку здобувачам освіти та науково-педагогічним працівникам, організує діяльність «телефону довіри»;
- проводить практичні дослідження за пріоритетними напрямками діяльності психологічної служби ДНУ;
- бере участь у дослідженнях з оцінки та прогнозування освітньої політики в ДНУ;
- упроваджує досягнення психологічної науки та її практичний досвід;
- бере участь у діяльності методичних об'єднань.

4.3 Працівник психологічної служби:

- здійснює психологічний супровід освітнього процесу ДНУ, бере участь у освітній і виховній роботі, спрямованій на забезпечення всебічного індивідуального розвитку здобувачів освіти, збереження їх повноцінного психічного здоров'я;
- сприяє формуванню психологічної культури здобувачів освіти та усіх працівників ДНУ;
- консультиє здобувачів освіти та усіх працівників ДНУ з психологічних питань, викладачів – з питань організації освітньо-виховного процесу;
- проводить психолого-педагогічну діагностику готовності здобувачів освіти до навчання та сприяє їх адаптації до нових умов освітньо-виховного процесу;
- бере участь у здійсненні превентивної роботи з формування у здобувачів освіти орієнтації на здоровий спосіб життя та захист власного психічного і фізичного здоров'я, профілактики шкідливих звичок, злочинності тощо;
- надає рекомендації здобувачам освіти, науково-педагогічним працівникам, батькам;
- забезпечує консультативну допомогу студентському самоврядуванню;
- надає консультативну допомогу та соціально-психологічну підтримку здобувачам освіти, які перебувають у складних життєвих обставинах;
- вивчає та оцінює особливості діяльності та розвитку здобувачів освіти, мікрогруп та студентського колективу в цілому;
- досліджує вплив мікросередовища, його позитивний виховний потенціал та негативний вплив на здобувачів освіти;
- сприяє формуванню навичок дотримання норм та правил поведінки, попередженню негативних явищ серед здобувачів освіти;
- здійснює психологічний супровід та моніторинг соціально незахищених категорій здобувачів освіти;
- сприяє особистісному, професійному та соціальному визначенню здобувачів освіти;
- розробляє та впроваджує розвивальні, корекційні програми, посібники, методичні рекомендації, плани освітньої діяльності з урахуванням індивідуальних, гендерних, вікових, статевих та інших індивідуальних особливостей здобувачів освіти, а також для осіб з особливими освітніми потребами;
- звертається, у разі необхідності, із запитаннями до медичних, юридичних, правоохоронних, соціальних служб та інших установ.

4.4 Психологічна служба зобов'язана:

- керуватися «Етичним кодексом психолога», основними принципами якого є відповідальність, компетентність, захист інтересів клієнта, конфіденційність;
- дотримуватися педагогічної етики та поважати гідність здобувачів освіти;
- підвищувати рівень психологічних знань науково-педагогічних працівників університету і здобувачів освіти;
- пропагувати здоровий спосіб життя;
- постійно підвищувати свій професійний рівень;
- знати програмно-методичні матеріали і документи щодо обсягу, рівня знань, розвитку здобувачів освіти, вимоги державних стандартів щодо забезпечення освітньо-виховного процесу, основні напрями і перспективи розвитку освіти, психолого-педагогічної науки.

4.5 Психологічна служба має право:

- разом із керівництвом ДНУ визначати пріоритети своєї діяльності;
- звертатись із запитами і пропозиціями до керівництва територіальних органів управління освітою, інших державних і громадських організацій;
- надавати рекомендації соціального і психологічного характеру керівникам ДНУ, структурних підрозділів, організаціям та тим, хто звернувся за допомогою;
- створювати бази і банки даних за основними напрямками своєї діяльності;
- здійснювати інформаційно-просвітницьку роботу серед здобувачів освіти, науково-педагогічних працівників, співробітників ДНУ, учнів шкіл і закладів профтехосвіти, громадськості;
- використовувати матеріально-технічну базу ДНУ для здійснення своєї діяльності;
- провадити методичну роботу;
- виконувати роботи на замовлення сторонніх організацій і установ, надавати платні послуги відповідно до законодавства;
- здійснювати експертизу психологічних методик, методів, технологій та педагогічних інновацій;
- розробляти та впроваджувати власні програми з психологічної просвіти, наукової, консультативної, тренінгової діяльності;
- організовувати семінари, тренінги, конференції та інші заходи наукового і науково-методичного характеру.

5. ВЗАЄМОВІДНОСИНИ З ІНШИМИ ПІДРОЗДІЛАМИ ДНУ ТА ЗОВНІШНІМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ

5.1 При виконанні своїх завдань та функцій психологічна служба працює у взаємодії з кафедрами та деканатами факультетів, іншими підрозділами та службами ДНУ.

5.2 Психологічна служба співпрацює з науково-педагогічними працівниками факультету психології та інших факультетів.

5.3 За дорученням ректора, працівники психологічної служби можуть представляти ДНУ в інших організаціях з питань, що стосуються роботи психологічної служби.

6 ФІНАНСУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПСИХОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ

6.1 Психологічна служба не є юридичною особою. Облік коштів та фінансові операції здійснює бухгалтерія ДНУ.

6.2 Фінансування діяльності психологічної служби та оплата праці практичних психологів здійснюється згідно чинного законодавства України.

6.3 Фінансування діяльності психологічної служби (в тому числі оплата праці працівників) здійснюється за рахунок власних коштів ДНУ.

6.4 Для проведення індивідуальної та групової роботи працівникам психологічної служби виділяються приміщення, закріплені наказом ректора ДНУ.

7 СТВОРЕННЯ, ЛІКВІДАЦІЯ ТА РЕОРГАНІЗАЦІЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ

7.1 Психологічна служба створюється, реорганізується чи ліквідується наказом ректора ДНУ на підставі рішення вченої ради ДНУ.

7.2 Під час ліквідації та реорганізації психологічної служби, працівникам, що вивільняються, гарантується додержання їх прав та інтересів відповідно до трудового законодавства України.

Керівник психологічної служби,
канд. соціол. наук, доцент кафедри соціальної
психології та психології управління



Вікторія ЛАЗАРЕНКО

ПОГОДЖЕНО

Проректор з науково-педагогічної роботи, доц.



Дмитро СВИНАРЕНКО

Декан факультету психології та
спеціальної освіти, доц.



Дмитро ВОЛКОВ

Головний бухгалтер



Лариса ЛИСАКОВА

Начальник юридичного відділу



Володимир САГАЙДАК